

ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE EXACTE ȘI
INGINEREȘTI

bd. Ștefan cel Mare , 1
MD-2001 Chișinău, Republica
Moldova
Tel. (373-22) 27-07-06
E-mail: dep.ssei.asm@gmail.com

ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
DIVISION OF EXACT AND
ENGINEERING SCIENCES

Stefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of
Moldova
Tel. (373-22) 27-07-06
E-mail: dep.ssei.asm@gmail.com

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE EXACTE ȘI INGINEREȘTI

asupra raportului pe proiectul din cadrul Programului de Stat (2020-2023) 20.80009.0807.33, conducătorul proiectului – dr. GROPA Victor, Universitatea Tehnică a Moldovei (Prioritatea Strategică *Provocări societale*), perfectat în baza audierii raportului științific final al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la Adunarea Generală a secției din 14 februarie 2024 și a concluziilor experților.

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020–2023), etapa anului 2023 “Comunicarea inteligenței Orașului Modern prin implementarea Sistemelor Inovative a iluminatului public”, conducătorul proiectului – dr. GROPA Victor

S-a decis:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

- Proiectul este „**Evaluat**”, cu calificativul general „**nesatisfăcător**” (punctaj calculat – 16.2).
- Se recomandă prelungirea termenului de executare a proiectului fără finanțare suplimentară pentru realizarea tuturor sarcinilor stabilite.

Calificative pe criterii:

D) *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului - “satisfăcător”.*

Scopul și obiectivele etapei au fost atinse parțial.

- Nu există careva rezultate concrete obținute, care să ofere claritate în avantajele soluției tehnice propuse.
- Nu există brevete, care să confirme că soluția tehnică propusă este mai avantajoasă și mai eficientă decât cele existente .
- Rezultatele implementării practice nu sunt prezentate (măsurări, rezultate ale analizei comparative etc.) .
- Rezultatele finale sunt foarte vagi și în baza lor nu poate fi estimat avantajul sistemului de iluminat dezvoltat.
- Gradul de cercetare în proiect practic lipsește și este mai mult un raport de analiză sau audit energetic.

II) *Diseminarea rezultatelor obținute* - “nesatisfăcător”.

- articole în reviste științifice de specialitate – 0;
- articole în culegeri ale conferințelor – 3, însă numai unul nu are tangență la subiectul proiectului, dar nici acesta nu are mențiune la cifrul proiectului, conform cerințelor ANCD.
- publicarea unui singur articol la subiectul proiectului pe durata de 4 ani remarcă faptul lipsei cercetării și novării, totodată pentru realizarea proiectului au fost cheltuite 1956 mii lei.

III) *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare* - “nesatisfăcător”.

- În sine, iluminatul stradal cu grad înalt de inteligență constituie un factor important în viața socială și contribuie la economii de energie, însă, în cadrul proiectului nu există nici un rezultat brevetat, ceea ce nu permite de a evalua nivelul de inovare a soluției propuse cu cele deja existente și nu permite de a estima valoarea și impactul social.

IV) *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat* - ”satisfăcător”.

Ponderea tinerilor cercetători în proiect a variat între 33% și 58%. Nu au fost pregătite careva teze de doctorat sau postdoctorat în baza rezultatelor.

Recomandări - Se propune extinderea lucrărilor de realizare a proiectului pe durata a 6 luni fără finanțare suplimentară pentru:

- testarea sistemului de iluminat elaborat (măsurări, rezultate ale analizei comparative etc.);
- demonstrarea elementelor inovative, avantajelor soluțiilor tehnice propuse etc. (brevetarea elaborărilor);
- diseminarea adecvată a rezultatelor cercetării (publicații în reviste de specialitate etc.)

Conducător al
Secției Științe Exacte și Inginerești
m. c.

Svetlana Cojocaru

Secretar Științific al Secției

Dr.

Adelina Dodon